

NÉPI LEGYSÉG

BRASOV-BRASSÓ

Szerkesztő: Str. Ardeintorilor (Óvadász) 16, Távfesz: 65 17-53
Kiadóhivatal: Piața Gh. Enescu (Rózsater) 2, Távfesz: 65 22-69
Kéziratokat nem örvényünk meg. Szerkesztőségi fogadó órá a csütörtökön 10-18 óráig. Kiadóhivatali órák naponta 8-15 óráig

POLITIKAI NAPILAP

FELTÖR SZERKESZTŐ: KURKÓ GYÁRFÁS
Bejegyzve a brasóvi törvényszéken G. II. 1769/1944 szám alatt
Engedélyezte: Cenzura Militară a Pressei sub No. 1437.7.X.1944

Előfizetés egy hónapra 1500 lei.

HIRDETÉSI DÍJAK: Hírvetásban, hirdetésben, nyilttérben 200, hirdetésben, hirdetésben 500 lei szavonként (legkevesebb 20 szó). Kereset hirdetés névzetem-ként 200 lei. Gyász-jelentés négyzetcentiméterenként 250 lei. Díjak előre fizetendők

A kiegészített kormány minisztertanácson tárgyalta meg a moszkvai határozatokat

Urakodó Színájában vendégül látta a nagyhatalmak Romániában tartózkodó kiküldötteit

(Bukarest, Rador.) Kedd délelőtti fél 10-kor a kormány minisztertanácsot tartott, amelyen résztvettek az összes miniszterek és államiszterek, köztük dr. Hagan Emil egyetemi tanár a Maniu vérese alatt álló Nemzeti Parasztpárt és Miniceanu Mihail a Brătianu Dinu vérese alatt álló Liberális Párt képviselője

A minisztertanácsban Groza Péter dr. miniszterelnök elnökölt. A minisztertanács és ülését a moszkvai egyezmény megadásának és az egyezmény pontjai alkalmazásának szentelte.

A kormány kiegészítésére vonatkozó felhatalmazás után közelebbről kormányhatározat várható a két biztosítékot tekintetében, amely után a kormány a nagy szövetséges: az Egyesült Államok és Nagybritannia részéről való elismerését várják.

A Szövetséges Bizottság feladata befolyásával elutazik az országból. Visszük Szovjet-szövetség külügyi népbiztosának helyettese, a szovjet küldöttség elnöke az Egyesült Nemzetek szervezetének székhelyén január 9-én már Londonban is, hogy részt vehessen a megnyitó ülésen.

„Románia Liberă” rövid összefoglalót közöl a kormány kiszélesítésére vonatkozó tárgyalások menetéről. Ezerint a tárgyalásokat, a Szövetséges Bizottság felhatalmazása alapján, Groza Péter dr. miniszterelnök folytatta mindvégig a „történelmi” pártokkal és teljes sikert ért el. A halálhale - Brătianu Bebe javaslat elutasítása a két párt újabb személyeket javasolt. A kormány hozzájárult az ajánlott személyek elfogadásához, majd a miniszterelnök a Szövetséges Bizottság elterjesztette az ajánlott neveit, köztve egyetleg a kormány határozatát is. A Bizottság magává vette az elhatározást, majd Ofelése a Király elé terjesztette a targa és a kormány közös döntését. Groza Péter dr. miniszterelnök ezután kihallgatáson jelent meg az Urakodónál, aki után a két új minisztertől a miniszterelnök jelenlétében bevette az esküt.

(Bukarest, Rador.) Ofelése I. Mihály király ma délelőtti 11 órakor Sinaiába utazott, ahol 1 órákor vendégül látta a nagyhatalmak Romániában tartózkodó kiküldötteit: Visinszkijt, Harrimant és Kerrt.

Romniceanu Mihail, a Brătianu Constantin vezetésére alatt álló Liberális Párt kormányképviselője, a kedd délelőtti minisztertanács után nyilatkozott a sajtónak. Tájékoztatta, hogy a Liberális Párt hűvése alkalmaszodott a három nagy szövetséges óhajához, amidőn őt a Groza Péter dr. elnöksége alatt álló kormányba jelöltte. Feladatának tekinti, hogy hozzájáruljon a kormány a moszkvai egyezményből fakadó kötelezettségei teljesítéséhez.

Csak ősszel lesznek a választások

A „Románia Liberă” című lap a „Sem-nalul”-ra hivatkozva a következőket írja:

Egyes, rendszert jól értesült körökben azt a feltevést közlik, hogy a parlament választásokra a békeszerződés megkötése után kerül a sor. Minthogy azonban erre az időpontra esnek hozzávetőlegesen a mező munkák is, valószínűbb, hogy az általános választásokat ősszel, a nyári mezőgazdasági munkák befejezése után, tartják meg.

(Bukarest, Rador.) Groza Péter dr. miniszterelnök és Tătărescu Gheorghe helyettes miniszterelnök és külügyminiszter ma kihallgatáson fogadta Etienne Constant asszonyt, a párisi „Ce Soir” című lap tudósítóját, aki ezalkalommal részt-

vett a zsilvölgyi bányászok fogadtatásán, akik 300 tonna szemet hoztak a fővárosnak ajándékképpen. A francia újságíró elragadtatásának adott kifejezést, midőn látta a kormány és a munkásság közötti meghitt viszonyt.

Nagyonfontoságu nyilatkozat a kereskedelmi beszerző irodák felállításáról

A fővárosi sajtó Teodorescu Stefannek, a Kereskedői Szakszervezetek Szövetsége elnökének és a bukaresti Kereskedelmi Kamara elnökének nyilatkozatát közli a kereskedelmi árubeszerző szervezek terveit felállításával kapcsolatban.

Teodorescu nyilatkoztában kifejezte, hogy a kiskereskedőket egyrészt a helyszíneikkel visszaelő szállítók felárakkal vagy az egyéni rendelések figyelembe nem vételével zsarolják, másrészt pedig a fogyasztók üzérkedéssel valóldják. Ezen ezért

egyesülniök kell, hogy a szállítók visszaélései ellen véde legyenek. Ezáltal azt is bebizonyíthatják, hogy hozzá akarnak járulni a gazdasági élet rendes mederbe való tereléséhez. Ebben az értelemben a jelenleg megvitatás alatt álló árubeszerző irodák képeznek a leghatásosabb eszközt az üzérkedés megállítására. A Kereskedői Szakszervezetek Szövetsége egyébként már a múlt év májusában az áruforgalmi törvény megfelelő módosítását javasolta, a törvény támogatását kérve, hogy a ke-

reskedők közvetlen úton elláthassák magukat áruval.

Az árubeszerzést a Kereskedői Szakszervezetek Szövetségének elnöke úgy képzei el, hogy az árubeszerző iroda törvényes áron osztaná szét az egyes tagokat megillető áru részt, kötelezve azonban őket, hogy áruikat csak a fogyasztónak adják el. Az árubeszerzéstől az illető kereskedő vagy vállalat adó- és szociális terheit vennék figyelembe. Az árubeszerző hivatalok nem dolgozhatnának a saját szálájukra és fenntartási költségeiket díjak beszedése útján fedeznék.

A továbbiakban Teodorescu hangoztatta, hogy az árubeszerző hivatalok a hatóságokkal működjenek együtt. Majd kifejtette, hogy a terv megvalósulásához a becsületes kereskedőkre csak előnyök származnának, a zúgkereskedő ellen pedig hátrányos lehet érvényesíteni a hirt.

A MNSZ brassóme gyei szervezetének felhívása a megye magyarságához

Testvérek!

A Romániai Magyar Népi Szövetség brassóme gyei szervezete az új évben fokozottabb mértékben folytatja politikai és szervező munkáját. Felhívja a megye területén lakó magyar földműveseket, munkásokat, értelmiségieket, iparosokat, kereskedőket, tisztviselőket, hogy szervezetünk munkájában nyújtsák a legteljesebb erkölcsi és anyagi támogatást. Szervezetünk népi politikát folytat, ezért helye van benne minden magyar embernek foglalkozására való tekintet nélkül, ha becsületes, demokratikus úton akar haladni és így akarja a román néppel való testvériség ápolásán keresztül megvalósítani népünk teljes joggyenlőségét. Felhívunk ezért mindenkit, aki még nem tagja a Magyar Népi Szövetségnek, hogy a lakóhelyén levő helyi szervezetben kérje felvételt.

A Magyar Népi Szövetség határozottan küzd a kolozsvári nagygyűlésükön és a marosvásárhelyi intézőbizottsági ülésen lefektetett irányelvek szerint népünk teljes jogosságáért, iskoláinkért, nyelvi és kulturális szabadságunkért. Mindezt a testvéri román néppel és demokratikus szervezeteivel szoros együttműködésben akarjuk a nép bizalmát élvező Groza kormány útján megvalósítani. A kormány már eddig is számos bizonyítékot nyújtott arra, hogy komolyan dolgozik jogaink biztosításán. Szélszál nyiltak meg iskoláink olyan helyeken, ahol 27 év óta nem volt magyar iskola.

Szervezetünk csak úgy tud megfelelni feladatainak, ha mindenki képességeihez és anyagi tehetségéhez mérten résztvesz munkájában. Vegyünk példát azoktól a testvéreinktől, akik a sok helyen hiányos tantervvel és hiányos felszereléssel megnyílt iskolák működését anyagi erejükkel túlhaladó erőfeszítéssel biztosították.

Igen sokan azonban nem adták meg szervezetünknek sem anyagi, sem erkölcsi téren azt a segítséget, amit a mai körülmények megkövetelnek. Nézzünk magunkba, őszintén vizsgáljuk meg anyagi helyzetünket, és önként adjunk anyagi, akban szervezetünknek mindent, amit fennmaradásunk, sérelmeink orvoslása, szabadságunk, anyanyelvünk szabad használata, kulturánk fejlesztése megkövetel. Ezen túlmenően szervezetünk életében, bizottság-ikban vegyünk részt tnyilegosan, építő kritikával mutassunk rá a helyes utra.

A világ szabadságzerető népei, élükön a Szovjetszövetség népeivel, nagy árat fizettek mindnyájunk szabadságáért. Nekünk most kell kivenni részünket az építő munkából. Az álmódosások ideje lejárt, népünk keservesen fizetett az elkövetett politikai hibáért. Mindannyiunk felelős azért, hogy ne engedjük meg azt, hogy a reakció sötétben bujkáló ügynökei népünket bármelyik oldalról elterítsék igaz útjáról. Ha nem vgyezünk, 25 éves kisebbségi multunk nyomorúságát fokozottabban zúdítunk nyakunkba. Küzdjünk tehát, hogy gyermekeinknek ne kelljen emiatt az ényomulás keserű kenyerét, hanem a demokrácia előrehaladásával szabadon, mint az ország egyenlő jogu polgárai vehessék ki részüket az építő munkából.

Tudjuk, hogy a reakció nem alszik, mindent elkövet, hogy a demokrácia előrehaladását s így jogaink megvalósulását hátráltassa. Még sok a panaszkodás. Felkeressük megynék minden magyar lakta falut és azon leszünk, hogy amennyiben lehetséges, a sérelmeket a hatóságokkal való együttműködés útján meg a helyszínen orvosoljuk. Ahol ez nem lehetséges, a panaszokat az illetékes kormánytisznyezők elé terjesztjük.

Felkérjük tehát minden testvérünket, hogy meg nem alkuvó harcunkban szervezetünket mindenben támogassa, hogy így tudjuk szolgálni demokratikus magyarságunk minden rétegét.

A Romániai Magyar Népi Szövetség brassóme gyei szervezetének intézőbizottsága nevében

JAKAB JÁNOS, megyei elnök.

A lengyel kormány ratifikálta a szovjet-lengyel határmegállapodást

(Varsó) A lengyel kormány ratifikálta az 1945 augusztus 16-án Moszkvában aláírt szerződést a Szovjetunió és Lengyelország határának megállapítása ügyében. A szovjet-lengyel határ, mint ismeretes, általában az ugynevezett Curzon-vonalat követi, amelyet még 1919-ben állapított meg egy nemzetközi bizottság.

Finn fasiszták szökése

(Stockholm) A „Ny Dag” című svéd napilap jelentése szerint nagyon sok finn hitlerista menekült Svédországba. Többek között megszöktek Halamaa és Paasonen erzedések, valamint Lautakaari őrnagy. Az újság megemlíti, hogy a finnsvéd határon nagyarányú csempészség folyik és nem egyszer fegyvert szállító csempészeket fognak el.

Felelemelik a fogyasztási illetéket és a forgalmi adót

(Bukarest, Rador) A kormány az 1946 47 évi költségvetés tanulmányozása alkalmával a fogyasztási illeték és a forgalmi adó felelemelésének lehetőségét tanulmányozza. A pénzügyminisztérium azt tervezi, hogy a jövő évi költségvetés a valószínűleg megvalósuló módon történjen, azaz a bevételek fedezzék is az államháztartás szükségleteit. — Intézkedések történnek, hogy a jövőben a forgalmi adót ne az áru névéleges, hanem a valódi értéke után röj-ják le.

A pénzügyminisztérium korrendeletben utasította a pénzügyigazgatóságokat, a házadóra vonatkozó pótlékok behajtásának módjaitra vonatkozóan. A házadót terhelő új pótlékokat csak az adó államra eső részét hajtják be, a városi illeték változatlan marad. A házadó pótlékok megállapításánál az 1942-43 évi becsléseket veszik alapul.

== HIREK ==

Mapta

Csütörtök, 1945. január 10. A nap 7 óra 47 perckor kel és 4 óra 28 perckor nyaral. — Kat.: Vilmos pk. — Prot.: Molánia. — Ort.: Nisz. Gergely. — Zsidó: 5706 ór. Szombat 6 óra 8.

Brassói mozgóképműsora

Aro: Kivirágok a szarvask. — Astra: A láthatatlan nő. — Capitol: Párisi románc. — Corso: A fenevadak szigete. — Lumina: A fehér kísértet. — Redut: Ember az árnyékban. — Románia Liberá: Moabita (magyar film). — Scala: A Napvilág himnusza.

Szolgálatos gyógyszerárak Brassóban

Szerdán: Masu, Kut utca 74.

Csütörtökön: „Az érzékelő” Neutöd tor Szabadság-tér 5.

— Politikaiskola. A MNSZ brassói szervezeteinek brassói tagozata szerdán este pont 7 órai kezdettel taggyűlést tart a Plevna-utca 2 szám alatti helyiségben. Ezalkalommal Tiboldi Béla tart politikai iskolát. Mivel az brassói szervezetenek ez az idén az első taggyűlése, kéri a tagok minél nagyobb számban való megjelenését.

— Konfirmációs oktatás. A brassói magyar evangélikus egyházközségben megkezdődött az ifjúágyi konfirmációs oktatása. Hittanórát hétfőn, szerdán és szombaton délután 3 órakor. Beiratkozást a hét folyamán még elfogad a felkészítő hivatal a hivatalos órák alatt.

— A Haladó Ifjak nagysikerű estje. A Haladó Ifjak brassói szervezete szombaton román-magyar táncbemutatót rendezett a Redout nagyteremben. Brassóban ez volt az első ilyen jellegű rendezvény, mely mind erkölcsi, mind anyagiilag jóval a várakozáson felül sikerült. Kétszázhatvanhatan jelennek meg, hogy az ifjúság Brassóban megtalálja az egymáshoz vezető őszinte barátság és megbékélés útját.

— Aflami magyar óvoda a Brassóban. Mint megírta, a Brassóban felállítandó állami magyar óvoda létesítésének feltétele, hogy elegendő jelenlévő legyen. Ismételtén felhívjuk a szülőket, hogy 5-7 éves gyermekeiket haladéktalanul jelentsék be a MNSZ Mester-utcai óvodájában, mert nem megfelelő számú jelentkező esetén a minisztérium nem engedélyezi az óvodát. Jelentkezni már a holnapi nap folyamán is lehet.

— Megyei Csikszerecs. Csik megye székvárosának vezetősége jól sikerült megyebálat rendezett Csikszerecsen. A változatos, magas színvonalú műsorokban Moldován Olga, Finesz Jolán, Szanráth László, Kovács Erzsébet, Biró Dénes, Csutak Gábor dr., és Meed Mihály szerepeltek nagy sikerrel. Az úrvéle köszöntőt Bálint Mihály megyefőnök mondta. Ez volt Csikmegye első demokratikus szellemű megyebája.

— A Népvédelmi Egyesület karácsonyi ünnepélye Csikszerecsen. Kíválóan sikerült karácsonyi ünnepélyt rendezett a Csikszerecsen Népvédelmi Egyesület, amelynek keretében a szegény gyermekek között számos ajándékot osztottak ki.

— Kikaptak a Népvédelem után levelet Párisból. A Népvédelmi Egyesület brassói szervezete után a következő címre szóló levelet lehet szerkesztőségünkben átvenni: Dr. Liviu Tein, dr. Elek Miklós, dr. Vass Zoltán orvosok, Kolozsvár, Goidu-utca 5, Dr. Horváth Mária, Kolozsvár, Gerő Vilmos Temesvár, Martirul Popescu-utca 9. Leiner Fülöp dr. tanársegéd, Kolozsvár, Hegdus Sándor Kolozsvár, Kun Géza-utca 6. Sonnewirth Sándor Nagyvárad, Tiszay István asztalos, Nagyvárad, Nilsz teep.

— Öngyilkosság a brassói városházán. Brațianu Gh. nyugdíjas iskolaigazgató tegnap délután a városházán egy zsebkéssel többször szíven szúrta magát. Zsebében bucsulevelet találtak, amelyben öngyilkossága okául gyógyíthatatlan beteg éget jelöl meg.

— Új vasúti kocsikat gyárt a szatmári Unio szövetkezet. A szatmári Unio vagonygyártó, amely tulajdonképpen a szövetkezetbe tömörült munkások tulajdona, az államvasutaktól nagyszámú új vasúti kocsik készítésére kapott rendeltetést. A gyár, amely eddig csak kocsik javításával foglalkozott, most áttér új vasúti kocsik gyártására.

— Nagymennyiségű hal érkezett Törökországból. A napokban

Jogerőre emelkedett Bárdossy halálos ítélete

Halálra ítélték Jaross Andort, Baky Endrét és Endre Lászlót

(Budapest.) A budapesti népbírósz mint ismeretes, kötélt általi halálra ítélt Bárdossy László volt magyar miniszterelnököt. Bárdossy a halálos ítéletet megelégedéssel és a Népbírósz Országos tanácsa a felelősséget elutasította. A magyarországi perrendtartás értelmében utolsó fokon az államfői jogokat gyakorló Nemzeti Főtanács hivatott

dönteni a kegyelmi kérvények ügyében. A Nemzeti Főtanács tegnap ülésén foglalkozott Bárdossy ügyével és a kegyelmi kérvényt elutasította és ezzel a halálos ítélet jogerőre emelkedett. Bárdossy Lászlót, akinek nevéhez mindig a Jugoszlávia és a Szovjetszövetség elleni rablőhadjáratban való részvétel és a nyugati nagyhatalmak elleni

hadüzenet, továbbá Magyarország töltetése, a kegyelmi kérvény elutasítása után 12 óra belül kivégezik.

Budapesti jelentések szerint a népbírósz Jaross Andor volt nyilas belügyminisztert és két egykori államtitkárát, Baky Endrét és Endre Lászlót, akik a szörnyű deportálásokkal végrehajtották, kötélt általi halálra ítélték.

A bolgár miniszterelnök Moszkvába utazott

(Moszkva.) Georgij Kimon bolgár miniszterelnök Sztajnofi külügy- és Szovjet belügyminiszterek társaságában repülőgépen Moszkvába utazott. A bolgár államférfiakat a moszkvai repülőtéren Molotov külügyi népbiztos fogadta.

A londoni rádió szerint Sztalin vezértábornagy kihallgatáson fogadta a bolgár államférfiakat. Szófia jelentések szerint a moszkvai zá-

róhatározatok értelmében a bolgár kormány kiegészítésére vonatkozó tárgyalások a miniszterelnök moszkvai útja miatt megszakadtak. A tanácskozásokat a miniszterelnök visszatérte után folytatják.

EGY SZÉKELY FALU MEGVALÓSÍTTJA A DEMOKRÁCIÁT

A Magyar Népi Szövetség uzoni szervezetének egy évi munkája

(Uzon.) A Magyar Népi Szövetség székházában beszélgetünk Puskás István, a MNSZ járási titkárával. A falakról Petőfi Sándor, Rákóczi Ferenc, Ady Endre, Sztalin vezértábornagy, Lenin művészi kivitelei képei tekintenek alá. Kint a hó sűrű pelyhekben hull. Bent a kályha jéghidegen feketélik. Nagykabátban beszélgetünk.

— Nincs fánk — kezdi a beszélgetést Puskás István. — Sok a nehézség, de vállaljuk a munkát. Voltunk már ennél nagyobb lelkesedéssel folytatott és folydogoltunk.

A Magyar Népi Szövetség elmúlt évi munkájáról beszél:

— A felszabadulás után a MNSZ magába tömörítette szinte százszázalékosan a járás székelységét. Csak egyes körök maradtak távol, azzal indokolva távolmaradásukat, hogy ők „nem politizálnak”. Az elmúlt év során sokan kimaradtak a munkából. De, akik megmaradtak, annál nagyobb lelkesedéssel folytatták és folytatják a küzdelmet.

— Tavaly a rossz közlekedési viszonyok miatt a központ nem tudta rendszeres tájékoztatással ellátni a szervezeteket. A vezetők ezalatt legjobb belátásuk szerint irányították a szervezetek életét. A járási központ szervezési tevékenységét erősen befolyásolta az, hogy nem állott rendelkezésükre semmiféle jármű. Csak legutóbb sikerült egy lovasfogatót beszerezniük.

— A szervezeti vezetőség keretében közművelődési, gazdasági és szervező bizottságok működtek. A református iskola

tanítói egész évben nem kaptak fizetést. Erre a Magyar Népi Szövetség kezdeményezésére gyűjtés indult a faluban, melynek eredményéből fedezni tudták a tanítóság egész évi illetését. A közművelődési csoport hetente népművelődési előadásokat rendezett, amelyekon politikai, gazdasági, társadalmi és egészségügyi előadások hangzottak el. A műsorba mindig beiktattunk egy-egy énekszámot, népi táncot, szavaloatot. Ez a csoport ezen kívül színvonalas fallüszagot szervezett. Az országos Petőfi napok keretében a nagy szabadsághőshöz méltó módon emlékeztünk meg Petőfi Sándorról.

— Gazdasági téren legnagyobb jelentőségű ténykedésünk a „Hangya” szövetkezetnek a MNSZ irányítása alatt történt „Kálá” szövetkezetté való átszervezése volt. A szövetkezet nyomában megkezdte működését, de az áruhiány nagymértékben csökkent az üzlet forgalmát.

Közbeszélünk. Uzon lakosága tulajdonképpen többségében földművelés a földművelés. A Magyar Népi Szövetségnek nincs mezőgazdasági szakosztálya?

— A gazdasági akciók egy határozott tartozó ügyeket a gazdasági intézi. De a gazdasággal való viszonyunk nem kielégítő. Reméljük azonban ebben az évben ezen a téren javulást fogunk tapasztalni. A többi szervezetek tevékenységén ki kell emelnünk azt a tévesztést, ami a MNSZ és a Kommunista Párt között kifejlődött. Sajnos ez a többi demokratikus politikai pártokkal kapcsolatban nem mondható el. Azt azonban le kell szögeznünk, hogy ebben nem a Magyar Népi Szövetség a hibás...

A női csoport áldozatos munkája

Puskás István beszámolója után Széplaki Károlynétól, a MNSZ női csoportjának elnöknőjétől a szervezői tevékenységére vonatkozóan kérünk felvilágosítást.

— A szervezet társadalmi téren fejtett ki az elmúlt évben jelentékeny munkát. A tavasz folyamán kétféle székely életet jutattunk el a lüeti és fölvi régióba ok foglalnak. Ezenkívül közel háromszáz liter tej, több mint ezer darab tojással és szeretetsomagokkal látnak hozzá a hazatérő hadifoglyok felsegélyezéséhez. A Vörös Hadsereg brassói hadikórházban ápoló sebesülteinek három ízben jutattuk el szeretetsomagjainkat.

— Szinte a semmiből teremtetjük meg a

a constantai kikötőbe nagymennyiségű tökeket érkezett. Törökország a halat árusítás alapján szállította. Cserébe festéket és üvegárut szállítottunk.

— Izgalma s tüzharc a gépkocsis banditákkal. A bukaresti rendőrség bünygi osztályának egyik csoportja Alimanescu főnökkel az élén az elmúlt éjjel egy határú bandát üldözött. A gépkocsin menekülő banditák, amikor szorult a körük huzott hurok, fegyveresen álltak ellen a rendőrség embereinek. Hosszas tüzharc keletkezett, amelyben a rendőrség kézigránátokat is kénytelen volt használni.

A banditák önműködő fegyvereikkel súlyosan megsebesítették Alimanescu rendőrfőnököt, közülük pedig négyen maradtak halva a harc színterén. Kétőnek sikerült elmenekülnie. A vizsgálat során kiderült, hogy a főváros legkihívadóbb gőzmozgó bandáját sikerült ártalmatlanná tenni, akik az utóbbi időben rengeteg utonállást s rablást követtek el.

— Megengedték a szeszitalok árusítását. A brassói hadtisparancsnokság, amely tudvalevőleg még az ősz folyamán megtiltotta Brassóban és

Sikerült átültetni a szívet

Moszkvai jelentés szerint Sinicsin tanárnak, a „Gorkij egyetem” kutatójának sikerült kutyák, macskák és nyulak szívet kivenni és idegen szívet átültetni az állatokba anélkül, hogy belepustultak volna. A megművelt állatoknál az eredeti szív mellé tette a tudós idegen szívet és kitűnően működött, hidegvérű állatoknál, mint például békánál, teljesen kivette az eredeti szívet és csak az újat hagyta meg, szintén kitűnő eredménnyel.

Gyrsirótanfolyam bírái és igazgatási tisztviselők részére

(Brassó.) Régióta nagy szükségét érzik a jogkező közönség annak, hogy az igazgatási hatóságoknál bevezessék végre a korszerű gyorsírói fejezések rendszerét. A demokratikus közönség, hogy végre teljesül a közönségnek ez az órája. A Hívtől Los Lap 289 1945 száma közli az igazgatásiügyi minisztérium határozatát, amely arról intézkedik, hogy az igazgatásiügyi minisztérium mellett gyorsírói tanfolyamot létesítsenek bírák és igazgatási tisztviselők részére. Ezekre a tanfolyamokra a vidéki bírói hatóságok bírói és tisztviselői tagjait sorozatosan küldik be a bírói elnök beosztása alapján. Remélhető, hogy a mutatózó szükség következőkben nem csak az igazgatási minisztériumban, hanem minden társai keletkező pontjában létezők gyorsírói tanfolyamokat, hogy mielőbb általánosan bevezethető legyen a gyorsírói fejezések rendszere valamennyi bírói hatóságon az egész ország területén.

Betegségek megelőzése az inasiskolákban és otthonokban

(Brassó.) A munkásifjúság egészségvédelme érdekében szükséges és fontos irányban tette meg az első lépést a nemzetnevelési minisztérium. A Hivatalos Lap 289/1945 száma közli a nemzetnevelési miniszter határozatát, amelyben az ipari szakmai képzés és inasotthonok vezérigazgatósága keretében a betegségket megelőző egészségügyi szolgálat bevezetéséről intézkedik. Főként a szociális betegségek, elsősorban a tuberkulózis tejedésének megakadályozása céljából. A most megjelent határozat a fővárosi ipari tanulóifjúság megfigyeléséről és megelőzési eljárás egyéb tennivalóiról intézkedik. Remélhetőleg ezt a nélkülözhetetlen fontos egészségügyi szolgálatot, amely a munkásifjúság egészségét és munkaerejét hivatott biztosítani, mielőbb kiterjesztik az egész ország területére.

Brassó megyében a szeszitalok árusítását, egy újabb rendelettel újból engedélyezte azt. Szigorúan megtiltja azonban továbbra is, hogy a vendéglősök olyan nagymennyiségű szeszitalt adjanak el, amely a vendég lerészegedését idézné elő. Ebben az esetben a kiszolgáló vendéglőst bíróság elé állítják és megbüntetik.

* Köszönetnyilvánítás. Mindazon, kik Ambrus Lajos temetésén részt vettek, vagy bármilyen módon feleltek ki részvételüket, ezúton mond hálás köszönetet a gyászoló család.

Holnap kezdődik az Egyesült Nemzetek Szervezetének londoni értekezlete

(London.) A világsajtó érdeklődésének homlokterében az Egyesült Nemzetek Szervezetének londoni tanácskozása áll. Londoni jelentések szerint a kiküldöttek nagyrésze, számszerint mintegy 2000 diplomata és politikus már meg is érkezett az angol fővárosba. Mára várják a Fehérorosz Tanácsköztársaság és Ukrajna megbízottainak a megérkezését. Byrnes amerikai külügyminiszter tegnap repülőgépen elindult Washingtonból és ma este érkezik Londonba. Byrnes elutazása előtt sajtónyilatkozatot adott, melyben szintén reménykedő hangon nyilatkozott az értekezlet sikeréről illetően.

Visinszkij szovjet külügyi népbiztos Bukarestből Moszkvába utazik, ahonnan repülőgépen folytatja útját a zangolt fővárosba. A szovjet küldöttség megérkezését csütörtökre várják.

A holnap megnyíló értekezletet Attlee angol miniszterelnök nyitja meg, majd a megnyitó beszéd után péntekre napóják el az ülést, amikor a különböző bizottságok megalakítására kerül a sor. A Reuter jelentése szerint a kis nem-

zetek nagy érdeklődéssel tekintenek az értekezlet elé és kiküldötteik behatárolt foglalkoznak azokkal a módzatokkal, amelyeknek révén jogaikat fokozottabb mértékben meg tudják védeni. Diplomáciai körökben ezzel kapcsolatban rámutatnak arra, hogy az Egyesült Nemzetek Szervezetében lesz alkalmuk a kis nemzeteknek első ízben jogukat érvényesíteni.

Az angol sajtó derűlátással tekint az értekezlet elé. A konzervatív párti Daily Express rámutat arra, hogy a legderűlátóbbak is tisztában vannak azzal, hogy az értekezlet nem fog azonnali meg egyezéseket eredményezni, azonban a jelenlegi barátságos nemzetközi légkör folytán az összes szövegre kerülő kérdéseket sikerül majd megoldani.

Londonból jelentik: Az öt nagyhatalom külügyminiszter-helyetteseinek tegnap kellett volna összejúniuk, hogy a Németország egykori csatlósáival megkötendő békeszerződés feltételeit megtárgyalják. Az értekezlet el kellett volna napolni, mert a francia külügyminiszter helyett és nem kapott kellő utasításokat kormányától. Ismeretes, a francia kormány a moszkvai

záráthározatokkal kapcsolatban kiegészítő magyarázatot kért a három nagyhatalomtól a békeszerződés megkötése ügyében. Londoni diplomáciai körökben úgy tudják, hogy a francia kormány rövidesen utasításokat ad helyettes külügyminiszterének és a békeszerződésekre vonatkozó tárgyalások hamarosan megindulnak.

Jelentették, hogy a szövetséges nagyhatalmak elismerték az új osztrák kormányt. Ezzel kapcsolatban Washingtonban hivatalos közleményt tettek közzé, melyben leszögezték, hogy az osztrák kormány elismerése nem jelenti a szövetséges ellenőrzés megszüntetését Ausztriában. A szövetséges ellenőrző bizottság továbbra is működni fog és minden támogatást megad az osztrák kormánynak a hitlerizmus gyökeres kirtására. Egyébként a szövetséges ellenőrző bizottság hivatalos ülésén elégedetlenségét fejezte ki afelett, ahogy az osztrák hatóságok a náciakkal bántak. A letartóztatások az utóbbi időben csaknem teljesen megszűntek, és ezzel szemben számos náci vezető még mindig szabadlábon van.

Hatmillió lengyelt gyilkoltak meg a náci

(London) Záborszki lengyel tanár nagy beszédet mondott a londoni lengyel követésen abból az alkalomból, hogy újabb 3000 lengyel árampolgár hagyta el Angliát, hogy hazautazzék. Megemlítette többek között, hogy a junkerek százezereit a birtokaikat a szovjet közbiztonságával lengyel parasztok között osztották szét. A hazagyekvőkre nagy feladatok várnak. — mondotta Záborszki lengyel tanár, — mert a hitleri fasizmus több mint hatmillió lengyelt gyilkolt le, akiknek körülbelül fele zsidó volt.

A birtoklevelek kiadása előtt orvosok jártak a földosztás sérelmeit

Luka László az Országos Demokrata Arcvonal főtájkára tollából cikk jelent meg a „Scanteleban” „A földreform befejezése” címen.

Cikkében Luka László mindegyik megállapítja, hogy a földreform megvalósítása a Groza kormány legnagyobb műve, mert az ország gazdasági-szociális fejlődésének utátló elhárította az akadályokat és megnyitotta az iparosság korszakát. A földreform megvalósításában a Kommunista Párt vezető szerepet vitt és neki köszönhető, hogy sikerült legyőzni a földesuri reakció ellenállását és földhöz juttatni 600 ezer paraszt családot.

A földreform körülményei azonban elkerülhetetlenül tették, hogy a törvény alkalmazása során számos visszaélés is előadódott. Eppen ezért a kormány a többi demokratikus pártokkal egyetértésben elhatározta, hogy mellőlt kiadja a földhözjuttatottaknak a birtoklevelet, a megyei ellenőrző szervek révén felülvizsgálja a földreform alkalmazásának módját, tanulmányozza a panaszokat és a járási bizottságokat a törvény szigorú alkalmazására kötelezi. Ezek a megyei ellenőrző bizottságok, amelyeket földművesek, jogászok, a mezőgazdasági kamarák képviselői alkotnak, és élükön a megyefőnök áll, gyorsan és hatáson dolgozhatnak, ha a demokratikus pártok részéről teljes támogatásban részesülnek. A Kommunista Párt, mint a földreformtörvény ténybeli szervezője, minden támogatást megad a törvényszegések és tévedések eltüntetésére, amelyeket a legtöbb esetben a közsegi vagy járási földosztási bizottságokba befurakodott provokáló elemek követtek el. Ugyanakkor pártfeladatnak tekintik, hogy a tavaszi mezőgazdasági munkák megkezdéséig az összes panaszok orvoslást nyerjenek és a törvényes földhözjuttatott parasztok megkaphassák birtokleveleket.

A Kommunista Párt és a földművelők ellenségéi, a kisajátított nagybirtokosok, különböző rágalmakat terjesztenek s azt állítják, hogy a földék kollektivizálását akarják, hogy befekettítsék a pártot a földművelés előtt.

Luka László leszögezi, hogy a Kommunista Párt sohasem vette fel a kollektivizálás kérdését, és jelenleg a parasztbirtokok megerősítéséért harcol. Tudatában van annak, hogy a falvakon a „történelmi pártok” egykori választási ügynökei sok esetben kommunisznak adták ki magukat, vagy az Ekéstront nevet bírtolva, fenyegetések és csalások útján maguknak vagy rokonaiknak kaparintották meg a földeket, hogy mások karára meggazdagodjanak és a törvény és a kormány hiteltel a lássák. Ilyen helyeken elmulasztották azt is, hogy a harctérrel visszatérő katonák számára földet tartanak fenn. Erdélyben a hitlerisákkal elmenekült és utóbb hazatért földbirtokosoknak egyes főszoigabírók jegyzőkönyv ügyvédek segítségével sikerült visszavenniük a román és magyar földműveseknek kiosztott földet.

Mindezeket a hibákat és félreleléseket ki kell küszöbölni s a rosszhiszemű elemeket, akik ezeket elkövették, bíróság elé kell állítani. Luka László azzal fejezi be, cikkét, hogy a földművesek bármikor teljes bizalommal fordulhatnak a Kommunista Párthoz, amely mindig testvéri segítséget nyújt nekik létfontosságú kérdéseik elrendezésében.

Udvarhelyi tükrök

VÁROS AZ ÚJ IDŐK HAJNALÁN

(Székelyudvarhely, a N. E. kiküldött munkatársától). Udvarhely semmiben nem különbözik a többi székely kisvárostól. Vitézkötéses, sujt sós fi táok téifer gnek az utcán, a boltajtókól hasas kereskedők néznek kíváncsian a városban megforduló idegen után, topogó kofák árulják az almát a piacon. A megye népe után élő iparosok, kereskedők, hivatalnokok, tanárok laknak benne. Gyárpar, nagykereskedelem nincs. Örökkön-örökké jajgató, elégedetlen emberek, akiknek a szájából nem fog ki a panasz. Az elmúlt román világban a nyüzögő urak ellen süttognak, akik fosztogatták a népet, a négyéves magyar világot urait nem szerették, mert azok mélysegesen lenézték őket. A mindenkori támadások célpontja természetesen a földesurak. A város polgármestere volt. A jelenlegi demokrata polgármester ellen csodálatosképpen senkinek sincsen panasz. Még a legsötétebb reakciós vagy sovínista sem tud rá semmi kézzelfogható rosszat mondani.

Beszélgetés Székelyudvarhely polgármesterével

Az előszobában a hivataloszolgá udvariasan ültet. Nem számít, hogy bundás ur, vagy fejkendő szegény asszony, itt egyformán vár mindenki a sorára. A polgármester szobájából minden szó kiálatszik. Bann écsenyelű asszony hangosan követel cukrot. Hogy itt vannak az ünnepek, hogy neki gyermekei vannak, hogy ő egy kalácsot sem süthet és hogy a polgármester neki cukrot adjon a föld alól is. Így tart ez már — megneztük az órát — több mint tíz percig. A nő semmi képpen sem akarja megérteni, hogy körülötte egy öt éves háború nyomán embermiliókat éheznek, láznak, egy darab fa, egy falat kenyér és fedél nélkül. Neki cukor kell, ha török, ha szakad! A polgármester többször ágyeckszik magyarázni, hogy amint cukor érkezik, azonnal kiosztja, az asszony nem engedi szóhoz jutni. A hivataloszolgá csendesen megjegyzi, hogy ez így megy egész nap. A polgármester pedig mindenkit türelmesen meghallgat.

Fiatalos, sovány, alacsony ember Dobos Ferenc, Székelyudvarhely polgármestere. A megye szülőtte. Egy szentgyházasfalusi erdőpásztor gyermeke. Annakidején Budapestre vitték cipészinasnak, itt került be a szakszervezeti mozgalomba ezeztől 36 évvel. Azóta egyfolytában harcol az elnyomottakért, a kisemmizettekért. Később szimész. Sziklay Kornél fedezi fel. A háborúban rokkant lesz, festővé képzki ki magát. Demokratikus eszméiért összesen hét évig ült börtönben. 1944 november 15-én a város polgármestere. A teljesen szétzilált városi gazdaságot erőlyes kézzel hozta rendbe, ellátta az átvonuló Vörös Hadsereget, a hazatérő hadifoglyokat és — mint mondják — ma sem távozik tőle senki

üres közel. Tevékeny részt vesz a munkásmozgalomokban. Fiatalos hittel hisz az emberiség jobb jövőjében és a népek testvériségében. Kár, hogy nincs Udvarhelynek legalább tíz ilyen Dobos Ferenc. Elmondja, hogy két hónappal ezelőtt, mikor a reakció hírvérse folytán az emberek ész nélkül kezdtek levágni sertésállományukat, milyen emberfeletti erőfeszítéssel sietett a város megriadt közvéleményét megnyugtanni és az amugy is sovány sertésállományt megmenteni. Sikerült.

Az óvatossáértelmiségek

A városházaól a Magyar Népi Szövetséghez megyünk át. Imets János, a szervezet városi elnöke elmondja, hogy a MNSZ itt is átalakulóban van. Kiss Gyula megyei elnök Kolozsvárra távozik, a helyre egyelőre mellé betöltetlen. Renge egy nehézséggel kell megküdeieiók. A tarok száma a városban 3000, míg a megyében 40 ezer főre rug. Eltávozták Bikágy Domokos is, ez a kipróbált, régi harcos. Tökéletesen működő gépezetre lenne szükség, de kevés az ember. A város lakossága 13.700 lélekről állg tízezerre apadt, kevés a haladó szellemű értelmiség, aki támogatná a szervezet munkáját. Az értelmisé-

Hogyan pátozták meg a Székelyföld iparosítását

Számos vállalkozó szellemű, népe javát szolgáltni kívánó ember meg a magyar uralom idején tevékenykedett, hogy fellendítse a régi urak jóvoltából fővonal nélkül maradt város iparát. Javában dult a háború, mikor egy üveggyár létesítését vitték tervbe. Akkor már megvót Erdősszentgyörgyön a földgáz. Hosszas kérvényezés, tárgyalás után, a magyar kormány még sem engedélyezte az üveggyár létesítését. Hiába volt még minden előfeltétel, a közeli környéken az üveggyártáshoz szükséges minden anyag bőségesen hevert, szorgalmas munkáskézben, a salgótarjáni üvegkártyól nem akart Udvarhelyen versenytársat, tehát a magyar kormány sem akart.

Most, hogy maga a nép vette kezébe a dolgot, lesz nemcsak üveg, de más gyára is a városnak. Itt újból felmerül az értelmiségek szerepe. A rengeteg élni akarás, fejlődni, dolgozni kívánó tömegek mel-

giek meglehetősen lassan, óvatossan kapcsolódnak be az építő munkába, pedig rengeteg a tennivaló.

A közvéleményt most egy Ionescu Anton nevű tanár izgatja, akit még Rádescuék bíztak meg azzal, hogy az udvarhelyi ipariskolát átszerveze. Ionescu ur — mint több oldalról értesültünk — túlsó sovínista magatartással gyűlöltéte nevért a városban. Mindenáron román tannyelvű ipariskolát akart lécsiteni a szinmagyar Udvarhelyen. A MNSZ közbenjárására elhelyezték, de most mégis visszajött a városba. Nyíltan hirdeti, hogy a magyar iskola csak átmeneti, ő gondoskodik róla, hogy Udvarhelyen mégis csak románnyelvű iskola legyen. Mint mondják, Ionescu urnak valahol az Ökirályságban tanszéke van, fizetést is huz, de ahelelyt, hogy tanítanak, itt mérgezi a légkört. Rendkívül rossz benyomást tesz, hogy míg a magyar tanárok fizetés nélkül végzik nehez körülmények között a munkájukat, addig Ionescu ingyen huzza az igazgatói fizetést. Ilyen dolgok alapos kivizsgálására és elintézésére nagy szükség volna képzett, bátor kiállású értelmiségekre a Magyar Népi Szövetség keretében.

löl még hiányoznak a népből kinőtt megfelelő tudású és széles látókörű műveltek emberek, akik formába öntenék a feltörekvő szervezetlen építőerőket.

Talan a Haladó Ifjak Szervezete nyújtja a legbiztosabb reményt arra, hogy a ma még szürke eseménytelen: éjben szendergő város új, lüktető életre ébredjen. Belölük fognak kinőni az új értelmiség képviselői.

S ha már ifjúságról van szó, nem hallgathatjuk el, hogy csak egyetlen napon nyolc újszülöttet tartottak keresztvív alá az udvarhelyi református templomban. Mire ezek felnőnek, már csak az öregek szájjából tudják meg, hogy ez a város egykor símos, egyhangú vidéki szegény parócsék volt és a felszabadulás után lendült a virágzó, gazdag, boldogabb új jövő felé. Mert hogy ez így lesz, arra kezesség az a néhány udvarhelyi lelkes ember, aki ezt a célt kitűzte.

Tiboldi Béla

Éhínség fenyegeti Japánt

(Tokió) MacArthur tábornok becslése szerint Japán népet éhínség fenyegeti, ha csak nem importálnak 3,300.000 tonna élelmiszert az országba. Egyidejű tokiói jelentés szerint MacArthur tábornok beállította az összes titkos autonomista és ter-

rorista szervezetek, valamint azok alosztályainak működését. A Fekete Sárkány, Nagy-Ázsia barátai, Sötét Oceán és antikomunista pártok vezetőinek névsorát közölni fogják a tábornokkal.

